

3.2.2. RIAC - Urychlovače regionální integrace

"RIAC mění logiku, metodiku a načasování standardního integračního procesu tím, že zajišťuje, aby různé cesty byly prováděny současně, a nikoli postupně.

Identifikační číslo hovoru	VP/2016/015/0117
Identifikační číslo grantu	VS/2017/0469
Oblast politiky	<ul style="list-style-type: none"> • Zaměstnání; • Sociální ochrana; • Sociální začlenění.
Podoblast politiky	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní zařazení; • Mobilita; • Nezaměstnanost mladých lidí; • Dovednosti.
Cílové skupiny	<ul style="list-style-type: none"> • Vnitrostátní, regionální a místní orgány ; • Služby zaměstnanosti; • Sociální partneři; • Nevládní organizace; • Vysokoškolské instituce a výzkumné ústavy; • Média.
Prováděné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Zavedeno 21 jednotek RIAC (čtyři v Německu, sedm v Turecku, čtyři v Dánsku, šest v Itálii); • Zapojilo se 1 078 účastníků, z nichž 224 bylo integrováno na trh práce. • Aktivováno 21 "správců rychlosti", jeden pro každou jednotku RIAC; • Aktivovaná integrační opatření 24/7 v souvislosti s výukou jazyka hostitelské země; • Vytvořil pro uprchlíky příležitosti k dobrovolnické činnosti a setkávání s místními obyvateli; • Zřídil pět jednotek RIAC určených pro uprchlíky a žadatele o azyl; • Zavedení specializovaných programů samostatné výdělečné činnosti RIAC s cílem zlepšit podnikatelské dovednosti (samostatná výdělečná činnost) a zaměstnatelnost cílové skupiny; • Šíření výsledků projektu prostřednictvím zpravodajů, webových stránek, filmů a brožur v několika jazycích; • Uskutečnil alespoň jednu konferenci v každé partnerské zemi a uspořádal závěrečnou konferenci.
Implementační země(-y)	Nemecko
Zúčastněné země	Itálie, Dánsko, Turecko.

Koordinátor	Stadtverwaltung Offenbach
Partneři	<ul style="list-style-type: none"> ● Alisei Societa Cooperativa Sociale (Itálie) ● Centro Informazione Documentazione e Iniziativa per lo Sviluppo - C.I.D.I.S. - Onlus (Itálie) ● Esbjerg Kommune (Dánsko) ● Habitat Dernegi (Turecko) ● Iltica ve goc Arastirmalari Merkezidernegi (Turecko) ● Kiz Sinnova Gesellschaft fur Soziale Innovationen gGmbH (Německo) ● Stadtverwaltung Offenbach (Německo)
Príspevek EU	(počáteční) 2 027 203,14 EUR
Doba trvání projektu	1. ledna 2018 - 30. června 2020
Webové stránky projektu/organizace	www.offenbach.de

Socioekonomický kontext: i když jsou uprchlíci a žadatelé o azyl zařazeni do přijímacího systému, narážejí na mnoho překážek v přístupu na trh práce. Navzdory nárůstu aktivních politik v jejich prospěch v posledních letech zůstávají jednou z nejzranitelnějších skupin, které jsou vystaveny chudobě a sociálnímu vyloučení. Dlouhé čekací doby na žádosti o azyl, nedostatek sociálních a neformálních sítí, které by usnadnily hledání zaměstnání, špatná znalost místního jazyka a rozšířená diskriminace - to vše přispívá k tomu, že žadatelé o azyl a uprchlíci přítomní v různých zemích EU mají ještě obtížnější přístup k důstojnému a udržitelnému zaměstnání.

Cílem regionálních urychlovačů integrace (RIAC) je řešit tyto problémy snížením počátečních nerovností a zefektivněním integračního procesu.

Cíle projektu/organizace: Hlavními cíli projektu RIAC bylo vytvořit kvalitní a udržitelná pracovní místa, podporovat sociální ochranu a začlenění uprchlíků a žadatelů o azyl v Německu, Dánsku, Itálii a Turecku. Cílem projektu RIAC bylo vytvořit nástroje, odborné znalosti a společnou strategii pro urychlenou integraci uprchlíků a žadatelů o azyl na trhu práce ve výše uvedených zemích. Tyto prostředky mohou a měly by být přenositelné do jakékoli jiné země nebo regionu v Evropě.

Jednotky RIAC (RIAC) jsou decentralizované jednotky odpovědné za rychlé umístění ("integraci") migrantů a uprchlíků na trhu práce. Jednotky RIAC vznikají ve spolupráci se zaměstnavateli. Vzhledem k tomu, že jednotky RIAC působí na místní úrovni, jsou schopny zmapovat struktury zúčastněných ("spolupracujících") zaměstnavatelů a zaměřit se na jejich skutečné potřeby.

Dílčími cíli projektu jsou (podle realizace jednotek RIAC):

- 21 jednotek RIAC ve čtyřech zemích, 756 účastníků, 225 začlenění na trh práce;
- Zkrácení doby integrace účastníků z dlouhých 24 měsíců na 12 měsíců nebo méně;
- nábor 50 zaměstnavatelů do projektu;
- Zřízení nejméně čtyř správců (osoby zodpovídající za celý proces integrace);
- Integrace 200 mentorů;
- Vypracování tří speciálních nabídek 24 hodin denně, 7 dní v týdnu;
- Zřízení nejméně pěti jednotek RIAC pro matky s dětmi ve třech zemích;
- Realizace nejméně pěti samostatně výdělečných jednotek RIAC ve dvou zemích.

Výsledky, dopady a získané zkušenosti: činnosti prováděné v rámci tohoto projektu přispěly k nepřímým a okamžitým změnám v místní krajině. Toho bylo dosaženo díky závazku partnerů propojit akce RIAC s dalšími projekty a iniciativami podporujícími sociální soudržnost a demokratické hodnoty. Tím podpořil nový způsob uvažování o "integraci". Místo toho, aby se projekt zaměřoval pouze na umístění na trhu práce, měl širší zaměření, od zaměstnatelnosti až po sociální spravedlnost, začlenění zranitelných skupin, začlenění pohlaví a etické hodnoty společnosti obecně. Partneři sice sledovali tento široký cíl, ale zároveň si stanovili vlastní individuální cíle a opatření, přičemž zohlednili specifické podmínky ve svých zemích. Každá země si stanovila vlastní priority a navrhla nejlepší strategii, která by pomohla řešit místní problémy v souladu s jejich kontextem.

V průběhu projektu bylo realizováno 21 jednotek RIAC (čtyři v Německu, sedm v Turecku, čtyři v Dánsku a šest v Itálii), do kterých bylo zapojeno 1078 osob. Tyto jednotky vedly k 224 začleněním na trh práce. V rámci projektu se očekávalo, že budou aktivováni alespoň čtyři správci, ale partneři šli ještě dál a úspěšně aktivovali jednoho správce pro každou jednotku RIAC. Správci jsou ústřední postavy, jejichž úkolem je řídit procesy a zajišťovat integraci a koordinaci technického a jazykového vzdělávání, byrokratických postupů, mentoringu, orientačních aktivit a aktivit v oblasti zprostředkování zaměstnání.

Nábor zaměstnavatelů do projektu byl velmi složitý. Každý partner musel přizpůsobit svou strategii zvláštnostem svého regionu. Turečtí a italská partneři zapojili zaměstnavatele prostřednictvím široké akviziční kampaně. V Dánsku a Německu bylo zapojení zaměstnavatelů usnadněno prostřednictvím existující sítě kontaktů.

Aktivizace integračních opatření 24 hodin denně a 7 dní v týdnu byla dosažena prostřednictvím výuky jazyka hostitelské země. Někteří partneři více než jiní využívali volný čas účastníků vytvářením příležitostí pro dobrovolnickou činnost a setkávání s místními obyvateli. V tomto smyslu je obtížné oddělit tyto aktivity od mentoringu a výuky: holistický přístup k sociálním a měkkým dovednostem účastníků tvoří ucelený obraz, který není snadné popsat strukturovaně. Náboženské hodnoty se prolínaly s demokratickými ideály; zaměstnavatelé přebírali roli zprostředkovatelů v mnoha aspektech života, nejen profesních - zejména tam, kde byli účastníci zaměstnáni v malých a středních rodinných podnicích (Itálie, Turecko).

V rámci projektu RIAC se také experimentovalo s programem samostatné výdělečné činnosti, který účastníkům umožnil vytvořit vlastní hypotetické společnosti a start-upy s podporou odborníků/partnerů v daném oboru. Společnosti KIZ, Habitat, Alisei a IGAM zřídily specializované programy RIAC zaměřené konkrétně na zvyšování podnikatelských dovedností cílových skupin.

RIAC, určené jak pro žadatele o azyl, tak pro uprchlíky, se ukázaly jako obzvláště užitečné pro žadatele o azyl, kteří jsou obecně vyloučeni ze sociálně-pracovních cest kvůli nejistotě jejich právního postavení a nejistotě spojené s jejich pobytem na území.

Prvky přenositelnosti projektu/činností: Jednotky RIAC byly schopny vyvinout, otestovat a nastínit škálovatelný a přenosný model pro urychlenou integraci uprchlíků na trh práce v regionálním měřítku. Protože jednotky RIAC mohou vycházet z místních podmínek a poskytovat individuálně koordinovaná řešení, lze je upravit tak, aby se přizpůsobily místním, regionálním a národním specifikům.

Díky tomu je tento koncept snadno přenositelný do různých kontextů, protože neobsahuje abstraktní a rigidní definice, které je třeba striktně dodržovat.

Metodika RIAC upřednostňuje integrační proces, který respektuje individuální charakteristiky uprchlíků i potřeby místního trhu práce. Namísto toho, aby se zaměřovala pouze na zprostředkování zaměstnání, podporuje dlouhodobou zaměstnatelnost uprchlíků tím, že bere v úvahu jejich život jako celek, přičemž různé aspekty ovlivňují jejich život a jejich socioekonomickou integraci v hostitelské zemi. Vzhledem k tomu, že integrační cesty jsou zaměřeny na malé skupiny, může být přístup RIAC obzvláště užitečný při provádění individualizovaných činností zaměřených na zranitelné skupiny.

Model byl neustále přizpůsobován místním podmínkám (politickým a ekonomickým), což pomohlo vytvořit inovativní řešení, která mohla být sdílena s partnery projektu. Tento opakovaný přenos znalostí a přizpůsobování postupů místním podmínkám zajistil přenositelnost a rozšiřitelnost tohoto modelu. Zejména nástroje pro integraci specifických cílových skupin (žen a osob samostatně výdělečně činných) na trhu práce byly přeloženy a převedeny do velmi odlišných regionálních kontextů. Například v Itálii byly uprchlice, kterým bylo odebráno povolení k pobytu, podporovány při zakládání strukturovaných družstev jako formy samostatného zaměstnávání. Tento přístup převzali další partneři v Turecku a Německu.

Inovativnost projektu/činností: projekt RIAC změnil logiku, metodiku a načasování standardního integračního procesu tím, že místo postupného zavádění různých cest probíhal současně. Současnou podporou socioekonomické autonomie uprchlíků a aktivizací jejich zdrojů dokázal projekt sladit motivaci, kterou s sebou migranti přinášejí, s potřebami hostitelské společnosti. Přístup RIAC se zaměřil na neustálý a postupný vývoj, a to každodenním podnikáním malých, ale důsledných kroků. Zaměřoval se spíše na zaměstnatelnost než pouze na umístění. Urychlení procesů sociálně-pracovní integrace není v RIAC zamýšleno jako závod o zaměstnání. Spíše spočívá v předvídání a syntéze různých činností užitečných pro integraci, aby byli účastníci připraveni čelit trhu práce samostatně a ve zkráceném časovém rámci.

Přístup projektu RIAC může být účinný, pokud se zaměřuje na holistický přístup k integraci a bere v úvahu různé oblasti, včetně sociální, ekonomické a politické, které ovlivňují celý život jednotlivce.

Politické podklady vytvořené projektem: koordinátor projektu zřídil speciální [webové stránky](#) a kanály sociálních médií ([Facebook](#), [Instagram](#) a [Twitter](#)), prostřednictvím kterých jsou sdíleny informace o nadnárodním projektu RIAC, partnerských organizacích, příslušných zdrojích a událostech. Na webových stránkách jsou k dispozici [ke stažení zdroje](#), jako jsou výukové materiály a brožury v angličtině a dalších jazycích, a také příručka RIAC a zpráva o udržitelnosti RIAC, které jsou k dispozici v angličtině.

Nadnárodní rozměr: projekt byl nadnárodní, s partnery z Německa, Dánska, Itálie a Turecka. Partneři si vyměňovali zkušenosti napříč státy. Kromě místních akcí v každé z partnerských zemí se konala závěrečná konference, na níž měli partneři možnost vyměnit si získané zkušenosti a diskutovat o dalším postupu.

Vytvoření nových partnerství: Na všech úrovních projektu byla vytvořena různá partnerství, od místních partnerství s organizacemi zaměstnavatelů, místními orgány, cílovými skupinami RIAC a sociálními partnery až po partnerství na úrovni konsorcia a mezi vedoucími partnery a evropskými institucemi. Pro

například v severoevropských zemích byla pro úspěšné umístění důležitá partnerství s místními institucemi, které finančně podporovaly odborné vzdělávání účastníků. V zemích s roztržitými trhy práce, pro které jsou charakteristické malé a střední podniky, byla pro umístění uprchlíků klíčová partnerství s rodinnými podniky. Každá partnerská organizace si navíc vytvořila vlastní síť, která byla pro místní úspěch projektu zásadní. Mezi partnerství specifická pro některé země patří partnerství s dobrovolnickými organizacemi v Turecku, malými a středními podniky v Itálii a institucionálními partnery v Německu a Dánsku. Neméně důležité je partnerství vytvořené mezi zúčastněnými organizacemi. Díky projektu a financování ze strany EU mohly tyto organizace spolupracovat, sdílet osvědčené postupy a učit se od ostatních po celé tři roky projektu i po jeho skončení.

Strategie šíření: Strategie šíření pro partnery projektu byla zaměřena na následující akce:

- získání účastníků;
- nábor zaměstnavatelů;
- usilovat o podporu ze strany veřejných orgánů;
- šíření modelu na regionální a národní úrovni;
- šíření modelu na mezinárodní úrovni.

Komunikační aktivity a produkty byly přizpůsobeny různým cílovým skupinám tím, že se lišil jejich přístup, jazyk, komunikační média a kanály. Například při náboru účastníků se projektový tým spoléhal především na letáky v místních jazycích, které byly distribuovány na místech, kde se uprchlíci shromažďují, a v prvních přijímacích zařízeních a na platformách sociálních médií. Stejně tak byly výukové materiály a dokumentace z akcí sdíleny prostřednictvím webových stránek projektu a nahrány na cloudovou platformu Pro Arbeit. Příslušným zúčastněným stranám byly poskytnuty odkazy a přihlašovací údaje pro přístup k těmto zdrojům. Při setkáních se zaměstnavateli a orgány veřejné správy se projektové týmy opíraly o brožury v místních jazycích. Partneři také pomáhali propagovat národní a regionální konference během svých akcí.

Za účelem přenosu a rozšíření projektu byla vydána brožura "Blueprint" ve všech jazycích partnerů, která byla rozšířena na místní úrovni. V Německu byla vytvořena sada nástrojů RIAC, která se skládá z textilní tašky, jednoho plakátu, jedné kopie příručky, kopie brožury Blueprint a kopií zpravodaje. Vzhledem k velkému objemu materiálů pro šíření byl účastníkům programu poskytnut speciální QR kód, který jim umožní přístup k těmto materiálům prostřednictvím internetových stránek RIAC.

Projekt poskytl příležitost ke sdílení informací a znalostí mezi několika evropskými partnery a k vytvoření úspěšného modelu socioekonomické integrace uprchlíků. Nejviditelnější přidanou hodnotu evropské složky představuje rozměr autonomie v rámci projektu. Partneři sice mohli využívat stávající postupy, ale zároveň jim byla poskytnuta jasná pobídka ke zvážení nových a efektivnějších metod. Metodika RIAC povzbudila místní orgány, aby kriticky přezkoumaly své stávající přístupy k integraci uprchlíků a přešly od dogmatické představy o postupných opatřeních k novému, holistickému přístupu k paralelním procesům. To pomohlo urychlit různé akce a udržet vysokou úroveň motivace účastníků. Další evropskou přidanou hodnotu přináší objektivní posouzení současných integračních strategií v rámci projektu. To je něco, co si mnoho institucí nemůže dovolit provést kvůli nedostatku času a finančních zdrojů. Evropský rozměr nabídl každé partnerské organizaci možnost využít zkušeností a know-how ostatních partnerů.

Opatření pro zajištění udržitelnosti: aby byla zajištěna udržitelnost, rozšiřitelnost a nadnárodní význam tohoto přístupu, vypracovali partneři projektu standardizovanou dokumentaci o funkčnosti a výsledcích RIAC. To zahrnovalo formulaci, zveřejnění a zavedení pokynů, pravidel a specifikací pro společné a opakované použití, jejichž cílem bylo dosáhnout optimálního stupně uspořádání a jednotnosti v daném kontextu, oboru nebo oblasti. Příručka, manuály a šablony umožní jakékoli organizaci třetí strany používat a uplatňovat tento integrační přístup v rámci své země nebo regionu. Brožura Blueprint poskytuje zobecněný model s navrženou metodikou potenciálním rozhodovacím orgánům a tvůrcům politik působícím v oblasti politik týkajících se integrace ohrožených skupin na trhu práce.

Horizontální cíle: zlepšení zaměstnatelnosti žen z řad uprchlíků a žadatelů o azyl bylo jedním z hlavních témat projektu RIAC. Někteří partneři (Alisei v Itálii, KIZ v Německu a Esbjerg v Dánsku) realizovali celkem pět jednotek RIAC věnovaných této cílové skupině. Své znalosti a výstupy předávali také ostatním partnerům. Esbjerg se ujal vedení při navrhování tématu a jeho sdílení s ostatními partnery.